

Přemysl Pečený

Vybrané otázky právní úpravy geneticky modifikovaných organismů

Autor předkládá k obhajobě diplomovou práci týkající se právní úpravy geneticky modifikovaných organismů a na 128 stranách se zabývá vybranými otázkami této právní úpravy, jejichž okruh vymezuje v úvodu práce. Diplomantem zvolené téma hodnotím jako velmi zajímavé a vzhledem k tomu, že se týká reakce práva životního prostředí na nové biotechnologické výzvy, také jako vysoce aktuální. Vzhledem k nutnému propojení poznatků z nejrůznějších oborů, považuji vybrané téma za poměrně náročné.

Autor si za cíl práce stanovil nelehký úkol zodpovězení otázek týkajících se toho, zda „*je právní úprava GMO v ČR stále aktuální a v souladu s dosaženým vědeckým poznáním v této oblasti?*“, zda „*jsou podpůrné nástroje právní regulace GMO funkční, naplňují stanovené cíle*“ a dále „*Pokud je odpověď na první dvě otázky negativní, jaké jsou možné úpravy de lege ferenda, kterýmohou pomoci ke zlepšení tohoto stavu?*“¹ V celém rozsahu práce diplomant poctivě hledá na tyto otázky odpovědi a v závěru předkládá mnohé úvahy a návrhy *de lege ferenda* na různých stupních právní úpravy.

Po jazykové a stylistické stránce je práce zpracována pečlivě, drobnou výhradu mám k tomu, že v některých částech je v textu využíváno až příliš velké množství zkratk. Text je místy obtížněji pochopitelný, to je však dáno především složitostí terminologie používané v dané oblasti. Rozdělení práce je systematické a logické, vlastní text práce je rozdělen do pěti kapitol, úvodu a závěru. Výsledek práce však na mě nepůsobí zcela uceleným dojmem – to je ale jistě zčásti dáno jejím zaměřením na konkrétní výzkumné otázky.

V první kapitole se autor věnuje obecnému úvodu do problematiky geneticky modifikovaných produktů. Kapitola je poměrně rozsáhlá, má však, byť ještě v zásadě neřeší žádné právní aspekty, v práci své místo, protože společenskovo vědní kontext je u tohoto tématu velmi důležitý. Druhá kapitola zaměřená na předmět právní úpravy a především principy uplatňující se v právní úpravě GMO je velmi zajímavá. Oceňuji zejména autorovu analýzu jednotlivých principů, kdy se nespokojil s pouhým konstatováním, že např. v právní úpravě týkající se GMO se tradičně uplatňuje princip předběžné opatrnosti, ale tématem se zabýval skutečně do hloubky.

¹ Str. 1.

Třetí, čtvrtá a pátá kapitola se zabývají některými aspekty právní úpravy geneticky modifikovaných organismů – režimy nakládání, účasti veřejnosti a zvládnání havárií. Autor v těchto částech prokázal dobrou orientaci v jím zvoleném předmětu práce, právní úpravu analyzuje na všech stupních a kriticky ji hodnotí. Místy předkládá též návrhy a úvahy *de lege ferenda*, které shrnuje taktéž v závěru práce. Drobnou výhradu mám k tomu, že některé části práce jsou oproti jiným zpracovány jen informativně a nikoli do výrazné hloubky – zejména je toto patrné v oblasti zpracování právní odpovědnosti v závěru kapitoly páté. Je však možné, že se tak stalo v důsledku snahy o udržení určitého standardního rozsahu diplomové práce.

Okruh zdrojů použitých v diplomové práci je široký – autor pracuje jak se zdroji českými, tak s mnohými zdroji zahraničními. Tento široký rozhled je třeba vyzdvihnout. Z hlediska práce se zdroji navíc oceňují autorovu snahu přistupovat k použitým zdrojům kriticky, s vědomím, že se jedná o problematiku, v rámci níž mohou být zdroje ovlivněny nejrůznějšími faktory. Vynikající je též autorova práce s judikaturou.

Práce splňuje kritéria kladená na diplomové práce, doporučuji ji k ústní obhajobě a hodnotím ji výborně. Pro účely obhajoby navrhuji zaměřit se na následující otázky:

1. V textu široce analyzujete princip předběžné opatrnosti, jaké by byly Vaše konkrétní návrhy na konkretizaci pojmu „nedostatek vědecké jistoty“?
2. Mohly by podle Vás některé prvky právní regulace geneticky modifikovaných organismů být přeneseny také do právní regulace dalších nových vědeckých a technických výzev, se kterými se musí právo životního prostředí a právo obecně vypořádávat (ve smyslu „nových zdrojů ohrožení“)?

V Praze dne: 14. dubna 2021

JUDr. BcA. Tereza Fabšíková, Ph.D.